

Turabay Coroev

(1951)

Turabay Coroev, 7 Mart 1951 yılında Oş ili Leylek ilçesine bağlı Babil köyünde doğdu. 1968 yılında liseyi bitirdikten sonra Oş Pedagojik Enstitüsünün Rus Dili ve

Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Sonra 1982 yılında A.M. Gorkiy adındaki Edebiyat Enstitüsünden eğitim aldı. Turabay Coroev, dört şiir kitabının yazarıdır.

Şiirler

NOORUZ

Bügün Nooruz, cıl cañırgan caz ayı,
Bardık cerde çaşaruunun ırları.
Caz degen bul can düynödö cañıruu
Caz degen bul, tirüülükütün cırgalı!

Nooruz bolso, anın altın eşigi,
Niyet-dildi aruulakka baştağan.
Ötkön kezdin esep-çotun kaksam da
Nooruz menen keleşekke aştalam.

Sümölöktön daam tatıp sıymıktuu,
Sıy-urmatı zamandaşka aytabız.
Caratılış dağı bizge cadırayt
Nooruz künü tögöröktü baykañız.

Demek bugün musulman-türk mekeni
Dal cañı cıl, mayram künün tosuuda
Ak dilderden kaaloo-oylor aytılıp
Asıl oylor alga karay ozuuda.

Bizdin tilek, kuttuu bolusun Nooruz kün,
Cazdı baştap, ömür-dildi çaşartkan
Antkeni bul, caz mayramı - cañı ömür,
Süyüü otu köküröktö cagat şam.

Ölbögön can caz daamın tatkanday,
Carkıp tursun, çaynap tursun ak mañday!
Bardık cerge beykutçuluk uyalap
Caşoo bolsun, Nooruz tañı atkanday!

KÜTÜLBÖGÖN IR (Kanteyin...)

Kemenger, dayım kalıs ayköl kalkım,
Kanteyin, şuga cetip kalsa barkım...
Men degen kuluñ boydon kalsam dale
Martaba bergen kulga, özüñ altın!

Altın dep aytıp koydum, bul da keppi?
Aalamdık etalondu ataganday.
Kırgızım, ayköldüğüñ turu taşıp,
Kanteyin, buga dale bata da albay...

Argasız çeksizdikten çeksizdikke
"Al ... Kuday, koldo?!"...-dep-Özüñ sansız?
Kanteyin, ketet okşoym bışıp-küyüp -
Köç koştóp... a bolboso özüm calgız!...

NEVRUZ

Bugün Nevruz, yılbaşı, bahar ayı,
Tüm yerlerde gençleşmenin şiirleri
Bahar denen bu hayatın yenilenmesi
Bahar denen bu, diriliğin sevinci!

Nevruz ise onun altın kapısı,
Niyeti, gönlü temizliğe başlayan.
Geçen zaman hesap-abaküsünü kaksam da
Nevruz ile geleceğe doğru giderim.

Sümelek'in tadını tadıp gururla,
İzzeti, hürmeti anlatırız çağdaşa.
Bize saadet veriyor tabiat da
Bakınız çevrenize Nevruz'da.

Demek bugün Müslüman-Türk'ün yurdu
Tam yeni yılı, bayram gününü karşılamakta
En içten dilekler; düşünceler söylenip
Asil düşünceler öne doğru geçmekte

Bizim dilek kutlu olsun Nevruz günü
Baharı başlayıp, hayatları, gönülleri yeşerten
Çünkü bu, bahar bayramıdır; yeni bir hayattır;
Sevgi ateşi, göğsüne yakar bir mum

Ölümsüz can bahar tadını tatmış gibi,
Parlayıp dursun, parlasın pak alın!
Tüm yerlere mesutluk yuva kursun
Hayat olsun, Nevruz şafağı atmış gibi!

BİLİNMEYEN ŞİİR (Ne edeyim...)

Akıllıdır, daima halis kahraman halkım
Ne edeyim, buna ulaşırsa itibarım...
Ben kölen olarak kalsam da hâlâ
Mertebe veren kulun için, Sen altınsın!

Altın diye söyledim bu da söz mü?
Alemın ayarını adlandırmışçasına
Kırgızım kahramanlığın dolup taşmakta,
Ne edeyim, buna dahi duâ bile almayıp...

Çaresiz sonsuzluktan sonsuzluğa
"O... Hüda'dır, kolla?!" diyen- Sen'din hep?
Ne edeyim, gideceğim galiba telaşla-
Göçle birlikte... ya da tek başına!..

ÇURKA, KÜLÜK
(Dastan)

*Azamat uul, akılduu perizat
Çığaan nülük - CURT KUTU.
(Eldik nuska)
Abdilaz TURDU uuluna*

-I-

San sınıodo toktoo, öcör baratkan
Süyüü - dilin Ata-Curtka bağıştap,
Tirüülükütün öydö-tömön coldoron -
Tün cürsö da zirek, şagdam arıştap.

Sılık-sıpa, boy -sımbatı caraşkan,
Sezim-düynö aruulukka baştağan.
Sapar-köçtün eñ aldında cürsö da
Sapırılбай oyluu kadam taştagan.

Cürök-dili "Kırgızım!" - dep sürögön,
Can-düynösü ugup kelet uşunu.
Al Mekendin dañazasın arttırıp
Azdek tutat Ala-Toodoy kutunu!

Çigit çaşayt. Kut kondurgan caratkan,
Cöp-cönököy, köp pendenin birindey.
Uluuluktun bir belgisi uşunda -
Ülkön işti ötöp kelet bilinbey.

Ümüt- maksat kaltar bolup kaçsa da,
Çigit cetet sareseptüü saparda,
Çiger koygon mildet-kırdan aşsa da
Cañı köçtör tizgin sunat katarda...

Coomart-ayköl kasiyeti Manastan
Can-düynögö osuyattay kıttağan.
Azgırılma tagdır colu tursa da
Adıldiktin sızıgınan çıpkagan.

Osuyatka, şartka bekem: "Elim!" deyt
Opurtalduu mezgildegi carıştta.
Opol toodoy namıs alar kez uşul,
Oomat süröp, taza çurkap alıska.

Ooş-kıyış zamanda bul baratkan
Oy-tilegiñ tunuk bolso baktıday:
Tuuralktı küsöp turat tuugan el
Tilek - antka baştı saygan sakçıday.

Tilek-antka baştı saygan sakçıday
Tuuday tutkan tuura coldon cañılбай
Kutman eldi karşı alarda tuñguyuk -
Oşol çakta çağılğanday çağılmay...

... Oor cüktüü çyırına çagat şam
Oh, bul tataal aşuu-beldüü cürüşte
Oşondonbu kuttuk aytat alaman
Ozup çığıp, ümüt aktaar külökkö.

KOŞ KÜHEYLAN
(Destan)

*Babayığit oğul, akıllı peri,
Tanınmış küheylan - YURT BAHTI
(Halk vecizesi)
Abdilaz TURDU uulu'na*

-I-

*Sayırsız sınavda sakin, azimle giden
Sevgisini, gönlinü Ata-Yurt için bağışlayıp
Canlılığın yukarı aşağı yollarını-
Gece yürüse de güzel, sağlam atlayıp*

*Zarif, güzel, boyu, posu yakışan,
His dünyası temizliğe başlayan
Seferin, göçün en önünde gezse de
Savurmadan düşünceli adım atar.*

*Kalbi, gönlü "Kırgız" - der, sürükler,
Can-dünyası dinliyor hep bunu.
O vatanın şöhretini artırır
Candan sevilen Ata-Too gibi kutunu!*

*Yiğit yaşar, Kut konduran yaratan
Sıradan sade, çok kulun biri gibi.
Ululuğun bir işareti işte bunda-
Büyük işi yapar hep belli etmeden.*

*Ümit-maksat katlar\$40 olarak kaçsa da,
Yiğit varır menfaatli seferde,
Pür dikkat gerektiren işler yoğun olsa da
Yeni göçler dizgin sunar sırada...*

*Cömert-ayköl\$41 haysiyetli Manas'tan
Can-dünyayı nasihat gibi okşayan.
Azdırılan kader yolu karşısına çıksa da
Adıllığın çizgisinden çıkmayan.*

*Vasiyete şarta sağlam: "Halkım!" der
Tehlikeli zamandaki yarışta.
Büyük dağ gibi namus alacak an budur,
Sırasıyla, temiz koşup uzağa.*

*Mübadeleli zamanda bu gitmekte olan
Düşünce-dileğin berrak olsa baht gibi
Doğruluğu arzu eder benim halkım
Dilek-ant için baş koymuş bekçi gibi.*

*Dilek-ant için baş koymuş bekçi gibi
Sancak gibi tutan doğru yolda yanılmadan
Uğurlu halkla karşılaşacakken karanlık bir boşluk -
Tam o anda şimşek gibi çakar...*

*Ağır yüklü çığırına mum yakar
Ah, bu ızdıraplı geçit-sırtı yürüyüşte
Ondan mı ki kutlar onu kalabalık
Öne geçip, beklentileri boşa çıkarmayan küheylana*

Cigıt şerti bekem kıyın şartta da
Caltanuu çok ört-calındı keçkende.
Ak bataanı aktay turgan azamat
Ar namıstı biyiktet, eç tepselbe!?

Cigerine zamandaştar kalat tañ
Curttun, eldin erteñkisin oylogon.
Ak tilekter koştóp turgan külüktör
Asıl çekke ceţpey eç bir koybogon.

"Curtum!" degen, "Elim!" degen ızaat-şañ
Cariş-coldo Kıdır bolup koldoy ber.
El namısın kökölötör külüktü
El kusögön maara-çekke coldoy ber!

Keleşektin uluulugun bek tuygan
Kalk mildetin adal ötöyt ar çakta.
Ne-ne sınıo şarı menen ketçüdüy
Too suusunday möltür, kaşka, şar çakta:

Külük-tulpar talbay çurkayt uzaktan
Keñ düynödö beşenege cazganday:
Çurka külük, maara sendik aldıda -
Çıçaladay suk közdördön cazganbay
Çurka KÜLÜK!

-II-

A, demek, azamattı alga sürö
"Ata-Curt!" degen aruu saparında.
Tarihta atı kalsa, Sen da barsıñ -
Tagdırdın aga koşkon katarında.

A, demek, birimdiktin demi başka
Aalamdın kıpınınday bolgongo da.
Azdektep ak çaşoonun ozuypasın
60, oo-vv 105 ke tolgon go da!

A demek, Ala-Toodoy keñ meykinde
Aruuluk tartuula da, salbay bülük.
Ata-Curt aydıñ-tüzdö aruu arış
Arıbay çurkay bergin,
Çurka külük!
ÇURKA KÜLÜK!

Aruulugun bildiret Ak süt çaçkan,
Alıstıktı ceñet-ov tınbay baskan.
Abdilaz Turdu UULU KAYIPOV'go
Arnoo menen cazıldı uşul dastan!

Çurka külük, Ata Curttun aydıñında
talbastan!

1998-99-cıldar

Yiğit şartı oldukça zordur tehlikeli durumda da
Korkmak yoktur ateşten geçilecekse bile
Hak duâya layık olan babayiğit
Ar namusu yücelt, hiç ezdirme!?

Cesurluğuna çağdaşları olur hayran
Yurdun, halkın yarımını düşünen
Ak niyetle desteklenen küheylanlar
Asıl sınıra hiç kalmamış ulaşmadan.

"Yurdum!" diyen, "Halkım" diyen izzet-şen
Yarış- yolda Hızır olup kolla hep
Halk namusunu şahlandıırır küheylanı
Halkın arzu ettiği başarılı finişe yolla hep!

Geleceğın yüceliğine pek duyarlı.
Halk görevini helaliyle yapar her çağda.
Ne, ne sınavların akışıyla gider sanki
Dağ suyu gibi berraktır; durudur; kıvamında:

Küheylan Burak yorulmadan koşar uzaktan
Engin Dünya'da alınımıza yazılmış gibi,
Koş küheylan, zafer ödülü seni bekler ilerde -
Kızgın, kıskanç gözlerden çekinmeden
Koş KÜHEYLAN!

-II-

Ha, demek ki, babayiğidi öne sür
"Ata-Yurdu!" denilen temiz seferinde.
Tarihte adı kalsa, Sen da varsın -
Kaderin ona verdiği sırasında.

Ha, demek ki, birliğin gücü farklı,
Alemin olsa da küçük bir parçası.
Önem verip temiz hayatın vazifesini
60'ını, tâ 105'ini dolduran için aynı!

Ha demek ki, Ala-Too gibi engin mekanda,
Temizlik armağan et, uğratmadan bozguna.
Ata-Yurdunun aydın-düzlüğünde temiz adımlarla
Yorulmadan devam et hep koşmaya,
Koş küheylan!
KOŞ KÜHEYLAN !

Temizliğini bildirir Temiz Sütünü saçan.
Uzağın yener; yaklaştırır kim yürürse durmadan.
Abdilaz Turdu UULU KAYIPOV'A
Armağan olarak yazıldı işte bu dastan.

Koş küheylan, Ata Yurdunun aydınında
Yorulmadan.

1998-99'lu yıllar.